

Tab. 2 Występowanie typów serologicznych pał. z grupy Salmonella w woj. olsztyńskim w latach 1961—1963 z rozbićm na poszczególne powiaty oraz ogniska

Powiat	S z c z e p y									Państwowe Gospodar- stwa Rolne	O g n i s k a			
	B		C		D			E	BCD		Tuczarnia	Indywidualne	Inne uspolecznione	Razem ognisk
	S. paratyphi B.	S. typhimurium	S. choleraesuis v. kunzendorf	S. enteritidis	S. dublin	S. gallinarum- pullorum	S. new-haw	—	Razem szczepów					
Bartoszyce		1	21		3	4			4	33	6	1	4	11
Biskupiec			8	1	14				1	24	9		2	12
Braniewo	1		7		31				3	42	15		5	21
Działdowo			7		8	5			1	21	7		5	12
Giżycko		2	98		13				2	115	5	2	6	14
Ilawa		1	4		1	7			10	23	5	1	2	8
Kętrzyn		23	14		52	2			2	93	23		7	31
Lidzbark Warm.			15		3				1	19		2	2	4
Morań		1	16		10				7	34	8	1	9	18
Mragowo			6		7	1	1			15	6		3	10
Nidzica		1	1		10				2	14	10		1	11
Nowe Miasto		2	2		6				2	12	1		8	10
Olsztyn		2	114	1	10	15			1	143	2	2	8	14
Ostróda		1	92	1	42				5	141	21	4	5	30
Paślęk	2	2	18		28	1			3	54	14	2	6	23
Pisz		2	5		17				3	27	9		3	12
Szczytno		1	4		12					17	8		3	12
Węgorzewo			7		7				1	15	5		1	6
Razem	3	39	439	3	274	35	1	48	84 ²	154	15	79	11	259

wysuwa się pow. Olsztyn, gdzie wyizolowano 114 szczepów, a potem w kolejności idą pow. Giżycko — 98 szczepów, pow. Ostróda — 92 szczepy. Ogółem w ciągu 1961—1963 r. wyhodowano z materiału pochodzącego z tuczarni 333 szczepy pałeczek z grupy *Salmonella*, co stanowi 39,1% wyizolowanych wszystkich szczepów. Spośród wyodrębnionych 274 szczepów *S. dublin* najwięcej szczepów otrzymano z powiatów Kętrzyn, Ostróda, Braniewo i Paślęk. Znaczne ilości salmonelozę stwierdzono w pow. Kętrzyn, Ostróda, Paślęk, Braniewo.

Wnioski

Reasumując powyższe wyniki należy stwierdzić, że teren woj. olsztyńskiego nie jest zbyt urozmaicony pod względem różnorodności typów serologicznych pał. z grupy *Salmonella*. Najczęściej występują schorzenia salmonelozowe wywołane przez *S. choleraesuis* v. *kunzendorf*, następnie przez *S. dublin*, nieliczne *S. typhimurium* i *S. gallinarum-pullorum*, sporadycznie *S. paratyphi* B. i *S. enteritidis*, a w jednym przypadku *S. new-haw*.

Piśmiennictwo

1. Uziębło B.: Med. Wet. 17, 226, 1961.
2. Meuszyński S.: Med. Wet. 17, 539, 1961.
3. Steffen J., Szaflarski: Med. Wet. 15, 332, 1959.

4. Chwalibóg J.: Med. Wet. 15, 697, 1959.
5. Marek K., Meuszyński S., Larski Z.: Med. Wet. 9, 200, 1953.
6. Kamińska A., Ugorski L.: Med. Wet. 8, 166, 1952.
7. Czarnowski A., Nowak B., Buczowski Z.: Med. Wet. 9, 168, 1953.
8. Szaflarski J., Meuszyński S., Buczowski Z.: Med. Wet. 7, 670, 1951.
9. Meuszyński S., Szaflarski J.: Med. Wet. 7, 740, 1951.
10. Czarnowski A., Buczowski Z.: Med. Wet. 6, 467, 1950.
11. Meuszyński A., Czarnowski A., Kamińska A., Serafi Cz.: Med. Wet. 15, 520, 1959.
12. Brandes S., Kałużniowski S., Lachowicz K., Maciarczyk M.: Wykrywanie i różnicowanie drobnoustrojów rodziny Enterobacteriaceae. PZH, W-wa, 1960.

Adres autorki: lek. wet. Irena Flis, Olsztyn, ul. Kościuszki nr 60/2.

SOŁOWIEW F. A.: Rola elementów śladowych w profilaktyce anemii, płucnych i żołądkowo-jelitowych schorzeniach prosiąt. (Rola mikroelementów w profilaktyce anemii, legoczych i żeludoczno-kiszecznych zabolewani j porosiat). Wietierinaria 4/64.

1. Przy dokarmianiu osesków-prosiąt solami elementów śladowych poprawia się skład krwi, nie rozwija się anemia, zwiększa się oporność młodzieży na żołądkowo-jelitowe i płucne schorzenia. 2. Kompleks mikroelementów (sole Co, Ca, Fe, J) stosowany w dawkach podanych przez autora okazał się najbardziej skutecznym. 3. W gospodarstwach hodowlanych konieczne jest — zdaniem autora — podawanie prosiętom kompleksu elementów śladowych w celach profilaktycznych.

F. Klepaczko